

flest mulige Goder, er dog ingenlunde overbevisende. Det er ikke almengyldigt, at man, naar man blander to Vædsker sammen, i Produktet finder begge gode Egenskaber, ofte er det et helt andet Produkt, som opstaar. Det er ingenlunde givet, at Goderne, ved Valg i Enkeltmandskredse vil bevares fuldt ud derved, at der tilsættes Forholdstalsvalg. Jeg skal blot nævne, at den foreslaaede Ordning nødvendigvis maa fremkalde Opstilling af Kandidater af alle Partier i alle Kredse, for at de kan faa deres Stemmer talt til Uddelingen af Til-lægsmandater, men dette vil atter medføre, at et meget stort, ja, det overvejende Antal af Kredse fremtidig vil blive repræsenteret ved en Folketingsmand, som er valgt af et Mindretal, medens Flertallet havde ønsket enhver anden end ham. Dette vil sikkert være en Forringelse af et væsentligt Gode ved Valget i Enmandskredse, nemlig Forholdet mellem Kredsen og den af Kredsens Flertal valgte Folketingsmand. Jeg skal imidlertid ikke komme nærmere ind herpaa. Jeg erkender, at det foreliggende Lovforslag i alt Fald vilde afværge det Misforhold, som ved sidste Valg viste sig i Forholdet mellem Højres afgivne Stemmer og det Antal Mandater, som det opnaaede.

Indenfor Landstingets Venstre havde man under de før omtalte Forhandlinger langt foretrukket en anden Ordning. Det er bekendt og har jo været offentligt fremme, at efter at Flertallet i Partiet havde tilkendegivet Sympati for Forholdstalsvalg, sluttede alle sig til Tanken om, at i saa Fald burde dette bedst realiseres gennem Valg i Amtskredse. Valg i meget store eller væsentlig større Kredse end Amtskredse naar vel i højere Grad den matematiske Nøjagtighed i Forholdet mellem det enkelte Partis Stemmer hele Landet over og det vundne samlede Mandatantal, men det ophæver i saa væsentlig Grad Vælgerne Myndighed og Selvbestemmelsesret, at der slet ikke kan være Tale herom. Amtskredsene derimod er ikke større end og omfatter i saa mange Henseender fælles Interesser og jævnlige Samarbejde, at det ikke vilde vanskeliggøre, at Vælgerne her kunde udøve den samme Myndighed og Selvbestemmelsesret med Hensyn til Opstilling af Kandidater som tidligere i Enmandskredsene, og heller ikke væsentlig vilde forrykke Forholdet mellem den valgte og hans Vælgere. Og man foretrak denne Ordning, fordi den betyder et virkeligt Forholdstalsvalg, der giver Vælgerne indenfor en større Kreds, Væl-

gerne i den paagældende Egn, Lolland-Falster, Sydsjælland o. s. v., Adgang til virkelig at faa det Udbytte af deres Stemmegivning, de kan gøre Krav paa, Adgang til at faa saa mange Repræsentanter for dem og for deres Egn og deres Landsdel valgte her, paa dette Sted, og ved deres Stemmegivning, som de efter deres samlede Stemmetal i Kredsen har Magt til. Men jeg skal ikke her ved denne Lejlighed gaa nærmere ind paa de Fordele, som vi fandt ved en saadan Ordning, en Ordning, der altsaa ikke forsøger at slaa to forskellige Systemer sammen, men giver virkeligt Forholdstalsvalg, men samtidig Forholdstalsvalg indenfor saadanne Kredse, at den væsentlige Fordel ved Valget i Enmandskredse vilde kunne bevares som hidtil og i alt væsentligt bevares under de samme Former, og endvidere en Ordning, som ogsaa vilde medføre, at det ikke blev nødvendigt at gaa til en saa stor Forøgelse af Rigsdagsmændenes Antal, som det foreliggende Forslag gør nødvendig. Jeg skal dog ikke gaa nærmere ind paa alt dette. Det blev jo en anden Ordning, der nu søges gennemført og her foreligger som Forslag, et Forslag, der i det andet Ting har faaet alle Stemmer udenfor Højre, og vi kan ingenlunde underkende Betydningen heraf. Jeg skal ikke skønne noget om, hvor mange eller faa i vort Parti, for hvem det vilde være muligt paa dette Tidspunkt at se bort fra deres Sympatier for Forholdstalsvalg i Amtskredse, altsaa for det virkelige Forholdstalsvalgs Gennemførelse, og fra deres Betæneligheder overfor det foreliggende Lovforslag, og som for at opnaa en god Grundlov, saaledes som denne nu foreligger i det af Fællesudvalgets store Flertal vedtagne Forslag, kunde tage det foreliggende Valglovsforslag i den Form, hvori det nu foreligger paa vort Bord, saa at vi nu kunde faa en Ende paa det og faa Grundloven i Havn. Thi saaledes vil Sagen nu ikke komme til at ligge for. Som Styrkeforholdene er her i Landstinget, og som Højres Stilling til det foreliggende Lovforslag er trods den væsentlige Indrømmelse, som jeg formener, der netop her er givet overfor Højre, vilde der jo ikke kunne blive Tale om en Vedtagelse, en Gennemførelse af Forslaget, under mere eller mindre almindelig Tilslutning. Et positivt Resultat, en Vedtagelse, vil kun være mulig ved en saa almindelig Tilslutning indenfor de tre Partier, der er samlede om Grundlovsforslaget, at denne er